

VÅRT GRUMS

Informationstidning från Grums kommun till invånare och företag. December 2013.

**TEMA:
LÄSANDE**

Möt våra förstelärare • Från Grums till Jerusalem

Ålvikscupen i slalom den 22/2

Ålvikscupen är en stor ungdomstävling i slalom för åkare från hela Värmland med omnejd. Totalt väntas omkring 150 åkare, i åldrar från 7 år och uppåt, komma till start i årets upplaga av tävlingen.

I klasserna U12 och U14 är Ålvikscupen distriktskvaltävling i Lilla världscupen. Lilla världscupen är en tävling för Sveriges alla ungdomar mellan 11-14 år, där man får tävla och utmana sina jämnåriga kompisar i sitt eget distrikt, region och landsdel.

Välkommen att uppleva Sveriges Alpina framtid under en festlig dag i Ålviksbacken!

Lördagen den 22 februari 2014.
Första tävlingsstart kl. 10.00.
Vid Ålviksbackens skidanläggning i Grums.

Grums Slalomklubb
www.grumsslk.se

Foto: Øyvind Lund

Lilla Resport Trophy
3 - 5 januari

Värmland Resport Trophy
28 februari / 1 - 2 mars

Foto: Øyvind Lund

www.grumshockey.com

informationstidning som
delas ut till invånare och
företag i Grums kommun

Utgivning: Fyra nr/år

Utges av: Grums kommun

Besöksadress: Sveagatan 77, Grums

Postadress: Grums kommun,
664 80 Grums

Telefon: 0555-420 00 (växel)

Fax: 0555-421 09

E-post: kommunstyrelse@grums.se

Webbplats: www.grums.se

Ansvarig utgivare: Annika Lomarker

Redaktion:
Helena Bergström och Maria Röhr

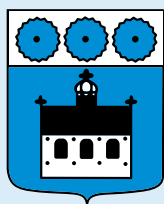
Grafisk produktion:
Helena Bergström

Upplaga: 5 100 ex.

Tryckeri: Strokirk-Knappen
Miljöcertifierat tryckeri

Distribution: Posten

Foto omslag: Øyvind Lund

GRUMS KOMMUN

Pennan är märkligare än svärdet?

"Det här med skrivande och läsande är ett **erbarmligt** sätt att kommunicera på. Tacka vet jag ett rejält samtal mellan fyra ögon!" Denna åsikt hörs lite då och då när sociala medier och vårt liv på nätet debatteras. Kanske inte riktigt ordagrant så, men i sak ligger det något i påståendet. Det ÅR svårare att få fram det man vill med en skriven text än vad det är att förklara något muntligen. Samma sak gäller för den som ska förstå något. Svårare att läsa än att höra. Något går lätt förlorat i det skrivna ordet. Ironi till exempel kan ställa till det alldeles fruktansvärt i skriven form. Det vet jag från mig själv – ett praktexemplar av "den ironiska generationen". Många gånger har jag skrivit en sak som läsaren uppfattat fundamentalt "fel", med skapligt katastrofala följder.

Men övning ger färdighet, kan man tro. En snabb överslagsräkning visar att jag tillbringat halva mitt liv i någon form av utbildning. Läsandes och skrivandes. Jag borde fått kläm på det här nu, eller? Nja, färdig blir man aldrig och just läsande är något som måste genomsyra hela livet. Att börja i tid är nyckeln till framgång. Både för yrkeslivet och för det själsliga livet. För mig är det lätt att identifiera tre läsoplevelser som fick igång mig som ung läsare:

1. Serietidningar. Utan Kalle Anka, Asterix, Lucky Luke, Tintin, Spindelmannen, Fantomen (i svartvitt) och Svenska MAD hade min läslust aldrig vaknat.
2. Tvillingdetektiverna. Klas, Göran och kusin Hubbes äventyr sträcklästes friskt både i skolbiblioteket och hemma.
3. Liftarens Guide till Galaxen. Douglas Adams underbara trilogi i fem (!) delar som lär oss svaret på meningen med livet, universum och allting. Och svaret är, naturligtvis: 42.

Så slå ett slag för det skrivna ordet. Läs en bok. Läs flera. När du känner att du är en hejare på det här med läsförståelse så kan du mejla mig svaret på en fråga som varken jag eller, mig veterligen, någon annan hittat svaret på. Vad betyder följande mening, hämtad ur Domarreglerna i Sveriges Rikes Lag: "Hött är med intet bött, dock icke på alla rum"?

Den ni...

Torbjörn Bood (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Förstelärare med läsförståelse på agendan

Elisabeth och Marie är förstelärare i Grums kommun. Deras uppdrag är att skapa samsyn och arbetsmetoder kring läsförståelse. De är eniga om vad som är viktigast: att man läser högt för barnen från det att de är små.

Marie Olsson är lärare på Södra skolan och Elisabeth Savefjord är lärare i svenska och engelska för årskurs 7-9 på Jättestensskolan. De har sökt och fått tjänsterna som förstelärare i kommunen. Det är en treårig satsning som görs med medel från regeringen. Efter ett år sker en utvärdering.

Förstå det man läser

Här i Grums har skolledningen valt att förstelärarna ska arbeta med läsförståelse. Att inte bara kunna läsa ord utan att också förstå en text och kunna prata om den är grunden för allt lärande.

Förstelärarna får använda en arbetsdag varje vecka till uppdraget. För Elisabeth och Marie handlar det alltså om att skapa samsyn och arbetsmetoder kring läsförståelse. Det ska löpa som en röd tråd genom förskola till och med årskurs nio. Barnen måste prata mer om texter, tolka, och dra slutsatser.

- Vi har väldigt bra förskolor här i Grums kommun, så det är viktigt att vi håller i hela vägen så att barnen fortsätter utvecklas genom alla årskurserna, säger Elisabeth.

Mycket ny forskning

Till att börja med har de kartlagt hur det ser ut genom att titta på resultaten i de nationella proven. Vart ligger problemen? Vilka fel gör våra elever?

”

- Det görs mycket forskning om läsförståelse och nu får vi tid att sätta oss in i den och förmedla vidare till övriga lärare, berättar Marie.

De jobbar för skolledningen och är länken mellan skolan och aktuell forskning. En blogg riktad till de andra pedagogerna är ett av arbetsverktygen. Det finns också en nätverksgrupp i Värmland som de deltar i för kunskapsutbyte.

Läs för barnen

Marie och Elisabeth är helt överens om vad som är bland det viktigaste för barnens läsförståelse: att någon läser högt för dem. Det hjälper de små barnen att få ett språk. Och man ska inte sluta läsa högt för barnen sedan när de väl har lärt sig läsa. Deras läsförmåga är då inte tillräckligt bra för att de ska kunna läsa böcker som passar deras ålder.

Boken man högläser ska gärna vara ett snäpp svårare än barnets egen nivå. På det viset utvecklas deras läsförståelse och de kan fråga saker och diskutera med den vuxne. Läs och prata, helt enkelt!

Lärarna Elisabeth Savefjord (t. v.) och Marie Olsson ska bidra till att öka läsförståelsen bland våra skolelever.

En förstelärare:

- är legitimerad lärare.
- kan genom dokumentation redovisa minst fyra års väl vitsordat arbete med undervisning inom ramen för en eller flera anställningar inom skolväsendet.
- har visat en särskilt god förmåga att förbättra elevernas studieresultat och har ett starkt intresse för att utveckla undervisningen.
- även i övrigt av huvudmannen bedöms som särskilt kvalificerad för undervisning och uppgifter som hör till undervisningen.

Källa: Skolverket

Foto: Jonas Hallqvist

Johanna Lindbäck är ambassadör för ungas läslust

På Bok- & Biblioteksmässan i september presenterade kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth Sveriges Läsambassadör för 2013-2015: Johanna Lindbäck. Läsambassadören är en författare eller illustratör som är utsedd för att främja läslust och sprida medvetenhet om hur viktigt det är med litteratur för unga. Läsambassadören är ett projekt som lanserades 2011.

Johanna Lindbäck är författare, bokbloggare, lärare och översättare. Med böckerna En liten chock, Min typ brorsa, Tänk om det där är jag, Saker som aldrig händer, Välkommen hem och Som om jag frågat har hon skapat sig en plats i den samtida svenska ungdomslitteraturen. Hon är också en av grundarna till litteraturbloggen Bokhora.

Läs Johannas blogg på www.läsambassadören.se

Nya läsböcker från förskolan till och med årskurs 3

Kommunens skolor har börjat använda de nya läsböckerna i serien ABC-klubben för barn i förskola till och med årskurs 3. De är baserade på vetenskaplig grund och metodik och innehåller berättelser och texter som inspirerar och motiverar. Det finns också en elevwebb där barnen kan träna på att läsa och skriva: www.nok.se/ABC-klubben/elevwebb

Läsambassadörens 10 tips till föräldrar

Många föräldrar går med en gnagande känsla av att våra barn borde läsa lite mer böcker. Men hur får man dem att göra det? Prova något av detta. Eller prova alltihop. Lycka till!

1. Läs högt för barnen vid läggdags. Man blir aldrig för gammal för högläsning.
2. Läs själv – det kan smitta. Förebilder kan vara skillnaden.
3. Ta reda på böcker om barnens hobby. Det finns böcker om allt!
4. Faktaböcker är också böcker. Det glöms lätt bort. Här brukar killarna haka på.
5. Serier är också läsning. Äntligen börjar det bli accepterat.
6. Skriv tillsammans med barnen. Köp ett tomt häfte på semestern. Skriv om en dag var.
7. Skaffa ljudböcker till bilen. Lika effektivt som tystläsning. All forskning är överens om detta.
8. Hur ofta är ni på biblioteket? Gör en upptäcktsfärd dit och upptäck något för alla.
9. Inse att barnen inte kommer sluta spela dataspel. Det är helt enkelt för kul.
10. Tunna böcker kan vara mindre avskräckande. Biblioteken har ofta en hel avdelning med lättläst.

EN LÄSANDE KLASS

En läsande klass

Martin Widmark, barn- och ungdomsförfattare, mellanstadie-lärare och initiativtagare till projektet En läsande klass, har i egenskap av författare gjort närmare 1 000 klassrumsbesök. Projektet har sin upprinnelse i den tydliga skillnad han upplever mellan klasser som avsätter tid till, och jobbar aktivt med, läsförståelse, och de som inte gör det. I "de läsande klasserna" vågar barnen ställa frågor, dra egna slutsatser på svaren, och komma med följdfrågor. De lyssnar till varandra och toleransen för oliktankande är hög.

Mot utanförskap

I Litteraturutredningen konstateras att Sverige på ett decennium gått från världsledande till världsmedioker vad gäller läsförståelse. Analyser visar att det är samma elever som går ut nian utan fullständiga betyg som hade svag läsförståelse redan i fjärde klass, och antalet unga vuxna utan fullständig grundskoleutbildning ökar stadigt.

En stor del av befolkningen är på väg mot permanent utanförskap utan möjligheter att ta del av den demokratiska processen, med katastrofala följder för vårt samhälle som konsekvens. En läsande klass vill bryta den nedåtgående trenden, och bidra till en förbättrad läsförståelse bland våra barn och unga.

Varför har försämring skett?

En bidragande orsak, som bland annat litteraturutredningen pekar på, är den s.k. individualisering som skett inom svensk undervisning de senaste åren. Ett större ansvar läggs på eleven och dess föräldrar vilket gör att hemmets förutsättningar i högre grad påverkar elevens studieresultat. Denna individualisering har drabbat läsningen i synnerhet.

Vad gör projektet?

I vårt land finns en mängd fantastiska pedagoger som framgångsrikt arbetar med lässtrategier. Projektet En läsande klass vill sprida deras kunskap och erfarenheter. De ger ut en bok där en praktisk och tillämpbar studieplan för läsundervisning i åk F - 6 tillhandahålls. Den är skriven av fem pedagoger som idag jobbar aktivt med lässtrategier på sina respektive skolor med goda resultat.

Boken ska göra den forskning som finns inom området lättillgänglig och direkt applicerbar i undervisningen, ett handfast redskap för lärare. Boken skickas ut gratis till samtliga låg- och mellanstadieskolor i landet i april 2014.

Boken följs upp med seminarier, föreläsningar och andra aktiviteter. I boken hänvisas till ett stort antal övningstexter, skönlitterära och faktatexter. Detta är texter som ett antal förlag och deras upphovsmän ställer upp med gratis, och som kommer att finnas i digital form på projektets hemsida.

Hemsidan www.enlasandeklass.se publiceras även den i sin helhet i april 2014.

Källa: enlasandeklass.se

Ett urval av den s.k. bokbloggarmaffian

Dark Places

helenadahlgren.wordpress.com

Marcusbiblioteket

www.marcusbiblioteket.com

Bernur

howsoftthisprisonis.blogspot.com

Fiktiviteter

www.fiktiviteter.se

Swedish Zombie

www.swedishzombie.com

Bokstävlar

bokstavlar.wordpress.com

Bokugglan (för unga)

bokugglan.blogspot.se

Feuerzeug

feuerzeug.wordpress.com

Bokhora

www.bokhora.se

NY BIBLIOTEKSLAG 2014

En ny Bibliotekslag träder i kraft den 1 januari 2014. I den får biblioteken ett tydligare uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt vissa prioriterade grupper av besökare. En sådan grupp är barn och ungdomar. De kommunala biblioteken får i uppdrag att särskilt prioritera barn och unga för att främja språkutvecklingen och stimulera till läsning.

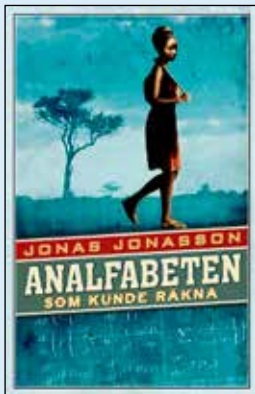
Det ska även i fortsättningen vara gratis att låna böcker på bibliotek, både tryckta böcker och e-böcker. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Förr eller senare exploderar jag av John Green

Barn/ungdom/vuxen,
Bonnier Carlsén.

Sjuttonåriga Hazel möter Augustus Waters blick i en stödgrupp för unga cancersjuka. Deras kärlekshistoria ska komma att bli en sådan som poeterna diktar om. Episk. Filmatisering pågår.

Analfabeten som kunde räkna av Jonas Jonasson

Vuxen, Piratförlaget.

Hon började arbeta som femåring, blev föräldralös vid tio, överkörd vid femton. Ingenting tydde på annat än att hon skulle leva ett tag i sitt skjul i Sydafrikas största kåkstad och sedan dö, saknad av ingen. Om hon nu inte varit den hon var, men det var hon ju. Nombeko Mayeki var analfabeten som kunde räkna.

En roman som med värme och humor gör upp med vanföreställningen om olika folks olika värde.

16 rader av Petter Alexis Askergren

Brombergs.

Petter är en av de mest inflytelserika textförfattarna i musikbranschen och 38 år gammal har han hunnit bli en veteran inom svensk hiphop. Vad många inte vet är att han under sin skolgång kämpade med läs- och skrivsvårigheter.

I boken 16 rader har Petter samlat och kommenterat de mest betydelsefulla texterna ur sin stora produktion.

Öjvind och världens ände av Sara Lundberg

Barn 3-6 år, Alfabetta.

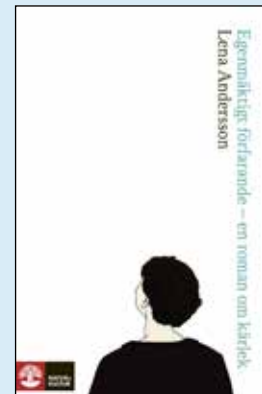
Hennes tredje bok om Vita streck och Öjvind. I den här boken får Öjvind se världen från ett annat och oväntat håll. Det blir en tankeväckande berättelse som sätter igång fantasin och svindlande funderingar om livet.

Kroppspanik av Julia Skott

Natur & Kultur.

Med vass humor och drastiska exempel från verkligheten gör Julia Skott upp med BMI-lögner, hälsomyter och skeva kroppsideal i Kroppspanik. Med hjälp av aktuell forskning, personliga erfarenheter och populärkulturella spaningar tecknar hon bilden av ett samhälle som drabbat av kroppspanik.

Egenmäktigt förfarande av Lena Andersson

Vuxen, Natur & Kultur.

Ester Nilsson är en förnuftig människa i en förnuftig relation. En dag får hon en förfrågan om att hålla ett föredrag om konstnären Hugo Rask. Från och med nu ska hela hennes tillvaro hänga samman med denna helt oskyldiga begäran. En berättelse om hur mycket vi är beredda att bedra oss själva i vår önskan att bli älskade, men också om hur svårt det är att inte utnyttja människors svaghet, och hur brutalt resultatet blir.

Foto: Tore Ingman

Från Grums till Jerusalem

Camilla Hofström växte upp i Grums och spenderade mycket tid i simhallen. Numera bor hon i Israel, närmare bestämt i Jerusalem, och arbetar som chef på svenska generalkonsulatet.

Hur hamnade du i Jerusalem?

Jag har en anställning på UD i botten och flyttade till Jerusalem från Abuja i Nigeria, där jag jobbade tidigare, i september i år. Sökte mig till Jerusalem för att jag trodde det skulle vara ett spännande ställe att vara på. Och det är det verkligen!

Vad jobbar du med där?

Som chef för administrativa och konsulära avdelningen på svenska generalkonsulatet i Jerusalem.

Har du gått någon utbildning för att kunna få det jobbet?

Jag läste på Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet och har en magisterexamen i offentlig administration.

Vad är svårast med att bosätta sig i ett nytt land?

Det är nog olika i olika länder. Men det kan vara jobbigt i början att inte förstå lokala koder och seder, inte hitta någonstans och inte förstå språket. Dessutom har man inte någon runt omkring som känner en särskilt väl.

Här är nog språket det svåraste. Att gå och handla är lite av en gissningslek då det mesta bara står på hebreiska och arabiska.

Vilka är de största skillnaderna mot att bo i Sverige?

Frågan är om det inte är vädret ... Skämt å sido så kan jag känna att man har en större valfrihet att leva lite som man vill när man är borta från sitt eget land. När man är hemma är det lätt att hamna i förväntade mönster.

Hur var det att växa upp i Grums?

Alla känner ju alla, vilket är en stor trygghet. Jag minns att vi klagade en hel del på att det var tråkigt, men för det mesta hade vi nog ganska roligt.

Har du något smultronställe i Grums kommun?

Jag får nog lov att säga badhuset, där jag tillbringat otaliga timmar både i bassängen och på poolkanten.

Har du några tips till andra som vill bo och jobba i ett annat land?

Våga testa. Fungerar det inte kan man ju alltid åka hem och är ju då ändå en erfarenhet rikare.

Har du blivit väl mottagen?

Ja, men det har varit fullt upp på jobbet från dag ett, så jag har inte riktigt hunnit med så mycket annat som jag önskat.

Tror du att du kommer att återvända till Sverige?

Jadå, förr eller senare kommer jag nog hem. Men jag tycker samtidigt att det otroligt roligt att bo utomlands. Man vet aldrig vad som händer!

Vad saknar du mest respektive minst?

Mest är det familj och vänner som jag inte träffar så ofta som jag vill. Minst är det nog vädret. Särskilt så här i november. ●

Snöröjning består av:

- Snöplogning som görs direkt vid snöfall. Då skottas inga infarter till fastigheter.
- Isrivning/hyvlning, som görs när vägen blivit spårig och ojämn. Då tas även infarter med.
- Bortkörning av snö, som sker när inte mer plats för snöupplag finns på gatorna.

SNÖRÖJNING: SÅ GÅR DEN TILL

Verksamhet Gata utför snöröjning av gator och vägar inom kommunens tätorter samt vissa andra vägar enligt särskilda beslut. Utanför tätorterna delar Trafikverket och ett stort antal enskilda väghållare på ansvaret.

Efter ett snöfall

Att öppna upp kommunens vägar efter ett snöfall är ett omfattande arbete. Första prioriteringen är då plogning av gång- och cykelvägar, huvudgator, bussleder och skolvägar. Snöröjningsberedskapen kallas in vid snödjup från cirka 7 centimeter, med fördel efter att snön slutat att falla. Arbetet pågår vanligtvis under cirka 10 timmar.

Plogvallar

Vid snöröjning kan plogvallar komma att läggas på gångbanor och gatukanter. Bortforsling av dessa sker när trafiksäkerheten och framkomligheten så kräver.

Direkt vid ett snöfall har vi tyvärr inte heller möjlighet att ploga infarter till fastigheter.

Hinder, häckar och grenar

Det är inte tillåtet att ställa ut hinder på gång- och cykelvägar någon tid på året, men i synnerhet vintertid ställer detta till problem.

Tänk på att även reklamskyltar eller liknande anordningar ofta utgör bekymmersamma hinder

för snöröjningsfordonen. Ibland, om de ställs på gatumark, är de dessutom en trafikfara.

Uthängande grenar och häckar är också stora bekymmer för vinterväghållningen, särskilt på gång- och cykelvägarna. Förutom risker med den begränsade sikt som uppstår så ställs vi inför valet att köra sönder era häckar/träd och våra maskiner eller att lämna gång- och cykelvägen oplogad.

Om skador uppstått, kontakta oss på tel. 0555-423 04. Vi gör då en besiktning och reparerar skadorna efter vintersäsongens slut.

Säkert och framkomligt

Vi vill passa på att uppmana alla fastighetsägare att inte lägga ut snö från fastigheten på gatumark, då detta försvårar för såväl oss som för era grannar.

Som väghållare arbetar vi på kommunen för en god trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Vi värdesätter den förståelse och hjälp vi får av dig som är trafikant och/eller fastighetsägare. ●

Sandningssand

För att underlätta halkbekämpning har område Gata placerat ut sand på olika platser i kommunen. Sanden är blandad med salt och får hämtas gratis i hink eller motsvarande. Den finns på följande platser:

Grums

Industrigatan, gatuförrådet Ringvägen, elljusspåret Edsholmsgatan, fastighets-skötarcentralen (Karba).

Slottsbron

Bruksgatan, vid gamla fabriksporten.

Segmon

Kiosken, vid återvinningsstationen.

Liljedal

Hamnen.

Borgvik

Gamla affären.

Värmskog

Liljenäs, vid återvinningsstationen.

Skruvstad

Skruvstads skola.

Ny aktivitetsgård på Jättestenskolan

På Jättestenskolan i Grums går kommunens elever i årskurserna 4 till 9.

Efter invigningen av Jättestenskolans nyrenoverade lokaler i början av höstterminen var det dags att börja fokusera på utemiljön. Eftersom byggprojektet gått så bra fanns hela 1,4 miljoner kronor, istället för planerade 700 000 kronor, att lägga på en aktivitetsgård (inkl. markarbeten). Den uppfyller EU:s säkerhetskrav.

Som underlag har man valt stötdämpande gummiplattor istället för sand. Plattorna ligger till skillnad mot sand alltid kvar på samma plats. De dränerar också vatten samt möjliggör framkörning av rullstol och barnvagn till lekredskapen. Även sittgrupper samt balansring, linbana och multimål för bland annat basket är anpassade för barn med funktionsnedsättning. På bilden nedan ses köbildningen till den nergrävda studsmattn vid skatedelen. Andra saker som eleverna kan använda på gården är en kompisgunga, bästisgungan Mega-stocken, balansbom, stora stolphopp, klätterställningen Slottsbron och den slingrande bänken Loop Arc. ●

Syna påståenden om invandring

För att värna det öppna samhället är det viktigt att fördomar bemöts med fakta. Kring invandringen cirkulerar många myter och felaktiga påståenden. Här bemöts några av de vanligast förekommande.

”Det pågår en massinvandring och om några årtionden kommer svenskar att vara i minoritet i sitt eget land”

Det stämmer inte. Det största problemet med påståendet är att det bygger på synsättet att personer med utländsk bakgrund aldrig blir svenskar och att det är ett problem om människor har en bakgrund från ett annat land.

I dag är cirka 15 procent av Sveriges befolkning födda i ett annat land. Statistiska centralbyrån beräknar att andelen utrikes födda kommer att öka något de närmaste åren för att sedan stabiliseras på en nivå kring 18 procent.

”Alla utrikes födda som kommer till Sverige lever på bidrag”

Det stämmer inte. Majoriteten av de som fick uppehållstillstånd under 2012 lever inte på bidrag. De är t.ex. arbetskraftsinvandrare, studenter, EES/EU-medborgare och deras anhöriga som oftast har en försörjning när de kommer till Sverige. Under 2012 var över 700 000 utrikes födda personer sysselsatta. Men det

tar fortfarande alltför lång tid för nyanlända flyktingar att komma in på arbetsmarknaden.

”Nyanlända familjer får mer ekonomiskt bidrag än infödda svenskar”

För många nyanlända invandrare gäller att de ska ha jobb eller annan egen försörjning för att kunna få uppehållstillstånd eller uppehållsrätt i Sverige.

Flyktingar och deras anhöriga som inte har jobb kan få statlig etableringsersättning under de två första åren i Sverige. Ersättningen ligger på ungefär samma nivå som försörjningsstödet till vilken familj som helst i motsvarande ekonomiska situation.

På nätet sprids påståenden som räknar upp olika förmåner som en nyanländ arbetslös mamma med tre barn kan få. Beräkningen baseras på ett exempel som har konstruerats enbart för att maximera påstådda bidrag på ett sätt som inte är möjligt i praktiken. Man kan till exempel inte ha föräldrapenning för samma tid som man har etableringsersättning.

”För att ta över Sverige föder invandrare väldigt många barn”

Detta stämmer inte med sammansättningen bland de som invandrade 2000 och 2005. Efter fem år i Sverige har de flesta kvinnor och män som kom hit 2000 och 2005 fortfarande ett eller två barn. Ett fåtal har fem barn eller fler.

”På grund av invandringen får barnen inte sjunga nationalsången och psalmer i skolan”

Det stämmer inte. Av den nya läroplanen för grundskolan, som gäller sedan 2011, framgår att eleverna ska lära sig några av de vanligaste psalmerna och nationalsången. Däremot ska undervisningen vara icke-konfessionell.

”Invandringen har lett till en våg av kriminalitet”

Den absoluta majoriteten utrikes födda, precis som den absoluta majoriteten av inrikes födda, begår aldrig brott. Brott ska alltid bekämpas och den ansvarige ska ställas till svars. Men när en enskild person som invandrat till vårt land begår brott är det inte rätt att skuldbelägga hela gruppen utrikes födda.

”Invandrarna tar jobben från svenskar”

Invandring bidrar ofta positivt till arbetsmarknaden genom att kompensera för underskott av inhemsk arbetskraft inom vissa yrken. Tandläkare och läkare är bristyrken och i dag är nästan var tredje läkare i Sverige och var fjärde tandläkare födda i ett annat land. Sverige liksom många andra länder står inför det faktum att fler och fler blir äldre samtidigt som det blir färre som befinner sig i arbetsför ålder. Fram till och med 2025 kommer 1,5 miljoner människor att fylla 65 år i Sverige. ●

Källa: regeringen.se

**Ljus & Kultur i Borgvik
2013**

HILDING & EDLA SVENSSONS MINNESFOND

En gång om året, kring månads-skiftet augusti/september, kan du se en annons i GV-Nytt om möjligheten för musicerande grumsungdomar att söka stipendium ur "Hilding och Edla Svenssons minnesfond". Här kommer historien bakom fonden.

Stödja musikkivet

När Grums kommuns tidigare kommunalnämndsordförande Hilding Svensson avled i början av 1970-talet beslutade kommunen att hedra hans minne genom instiftandet av en minnesfond. Med en donation om 5 000 kronor från kommunen bildade man hösten 1972 "Hilding Svenssons minnesfond" med inriktningen att stödja musikkivet i kommunen. Gruvöns Musikkår fick då förtroendet att förvalta fonden.

Det stadgades att minst 50 procent av inestående medel skulle användas för att ge stipendier till musicerande ungdomar boende i kommunen. Resterande medel kunde brukas för andra musikaliska ändamål.

61 har tilldelats

När Hildings hustru sedan avled 1980 donerade dödsboet 20 000 kronor till fonden och dess namn ändrades till "Hilding och Edla Svenssons minnesfond". Genom åren har hittills 61 grumsungdomar tilldelats

stipendier och totalt har fonden omsatt nära 175 000 kronor. Inte så illa av en fond som startade upp med ett kapital om 5 000 kronor.

Kondoleanser

Hur har då detta gått till frågar man sig? En mindre del har tillförts fonden via donationer men den absoluta merparten kommer från kondoleanser.

Som många säkert känner till så kan man kondolera via fonden. Vill du utnyttja den möjligheten är det enklast att besöka kundtjänst inne på kommunkontoret och er lägga din gåva. Dock inte med kort utan endast kontant.

Ett andra alternativ är att kontakta kundtjänsten via tel. 0555-420 67. Du får då en faktura på gåvobeloppet hemsänd. Den enda utgift som fonden har är kostnaden för den årliga annonsen. Allt övrigt sker ideellt.

Många musicerar ännu

De flesta av stipendiaterna ägnar sig fortfarande åt musiken. En del även yrkesmässigt. Hela fem av dem har dessutom tjänstgjort i arméns musikpluton. Stipendiebeloppet, som från början var på 500 kronor, har genom åren då och då höjts. För tillfället är det på 3 000 kronor. ●

En del av kretsloppet

Viktig information gällande sophämtning under Jul- & Nyårshelgen i Grums kommun:

Hämtning av sopor under Jul- & Nyårshelgen sker redan från och med lördag 21/12 och vidare framåt, även till viss del under helgdagar.

Ställ ut kärlen några dagar tidigare än ordinarie dag och låt stå tills de blivit tömda.

**God Jul & Gott Nytt År
önskar Ragn-Sells AB med personal**

Folkets Hus-föreningen har digitaliserat Gruvans bio

Efter ett par års uppehåll har det nu börjat visas film i Gruvan igen. Folkets Hus-föreningen Grums hade sin sista filmvisning före uppehållet i april 2011. Då var det svårt att få tillräckligt många att engagera sig i föreningen men framförallt så var det svårt att få 35 mm-filmer att visa, i och med den pågående digitaliseringen av svenska bioografer.

Sökte bidrag

Det var när en arbetsgrupp med namnet Rädda Gruvan tillsattes som saker började ljusna igen. De undersökte vilka bidrag som fanns att söka till digitalisering och det visade sig vara en hel del. Från Svenska Filminstitutet fick föreningen 302 000 kronor, Leader Närheten gav 150 000

kronor, Region Värmland 100 000 kronor och man fick också medel från Alfastiftelsen, Föreningen Grums kulturskola, Grums arbetarekommun, Pappers avd. 96 och PRO i Grums. Med dessa medel har föreningen nu digitaliserat bion, köpt in nya högtalare och en ny filmduk är på gång.

Varje söndag

I skrivande stund har två filmer visats i Gruvan: Vi är bäst! och Monica Z. Den senare lockade över 200 biobesökare. Planen är att det ska visas film varje söndag och det finns också förslag om att börja med pensionärsbio några måndagseftermiddagar varje månad.

Önska filmer

Bioprogrammet finns att se på bioguiden.se, på Grums Bios facebookside och på www.biogrums.se. Vill du önska vilka filmer som ska visas kan du göra det via hemsidan eller facebook.

Folkets Hus-föreningen Grums vill gärna ha fler medlemmar som deltar i att driva och utveckla bion vidare. Det kan handla om att sälja biobiljetter, stå i kiosken, beställa filmer och ta reda på vad publiken vill se med mera. ●

NÄRINGEN

Lärling 2.0

Lärling 2.0 är en chans för ditt företag att få ett tillskott i form av en ny ung och arbetssugen medarbetare. Du som arbetsgivare kan ta emot en lärling i cirka 3 månader. Ungdomar som är aktuella för projektet är 18-24 år och har påbörjat eller genomfört gymnasieutbildning. De måste också vara inskrivna hos arbetsförmedlingen och ha varit arbetslösa i minst 90 dagar, eller vara inskrivna på kommunens social/arbetsmarknadsenhet.

För intresseanmälan kontakta: Irene Mattsson, Grums kommun på tel. 0555-420 68 irene.mattsson@grums.se

Näringslivsplan tas fram

Under 2013 startade arbetet med att upprätta en näringslivsplan för Grums kommun. Den ska vara vägledande för vilka områden som ska prioriteras och vilken riktning kommunen ska ha med sitt näringslivsarbete.

Den ska ta upp vilka förväntningar som kan ställas på det kommunala näringslivsarbetet. Man ska också beakta omvärldsfaktorer som påverkar kommunens arbete. Omvärldsförändringar sker i betydligt snabbare takt och kräver därför en flexibilitet inom många olika områden. Vi lever i förändringen tidevarv och måste anpassa oss efter detta. Denna plan avser att sträcka sig tre år framåt i tiden, alltså till år 2016.

Regional samverkan i KBR

Karlstad Business Region är fem kommuner som verkar för fler och växande företag genom politisk samsyn och tjänstemän som samarbetar. De fem kommunerna är Grums, Forshaga, Hammarö, Karlstad och Kil.

Huvudsyftet med KBR är att samarbeta i etableringsfrågor för att stärka företagsklimatet i hela regionen. Kommunikationer är ett andra samverkansområde som förhoppningsvis ska underlätta pendling för dig som medborgare, cirka 12 500 personer i regionen pendlar över Karlstad kommungräns dagligen. Marknadsföring är ett tredje område som samarbetet ska innefatta.

tobaks**FRI**duo

Tobaksfri duo innebär att en tobaksfri vuxen (över 18 år) bildar en Tobaksfri Duo med en elev i årskurs 6-9. Ett tobaksfritt avtal tecknas dem emellan som gäller från den dag det skrivs t. o. m. skolavslutningen i årskurs 9. Vuxenpartnern har huvudansvaret för att stötta den unge och följa upp det tobaksfria avtalet. Avtalet kommer också att följas upp på de samtal som genomförs varje termin mellan vårdnadshavare, elev och mentor. Om ungdomen bryter avtalet, återlämnas medlemskortet till kontaktpersonen på skolan, som berättar om de regler som gäller för att bli medlem igen. Om den vuxna bryter avtalet får den unge välja en ny Duo-partner.

Vi "vabbar" jämställt

I Grums har vi Värmlands mest jämställda uttag av tillfällig föräldrapenning (vabb) enligt en ny granskning som Försäkringskassan har gjort. Vi har 60 procent uttagna dagar av kvinnor och 40 procent av män, vilket anses vara ett jämställt uttag. Genomsnittet i landet ligger på 63 procent uttagna dagar av kvinnor och 37 procent av män.

Varje vår erbjuds Duon skriva en Försäkran om att de varit tobaksfria det gångna året. Försäkran kan användas som lottsedel i ett lotteri som anordnas varje år. Flera studier visar att unga människor vill ha tydliga vuxna omkring sig - och att föräldrar, skola och samhälle ska ha samma regler. En "sidovinst" med att bilda en Tobaksfri Duo är att många vuxna slutar att använda tobak för att vara ett stöd för sin ungdom.

Sedan i mars i år har cirka 150 av våra ungdomar skrivit tobaksfritt kontrakt. I de kommuner som använder sig av tobaksfri duo har tobaksanvändningen bland unga minskat och vi hoppas att det kommer ge samma effekt här i Grums!

★ ★ ★ EVENEMANG I DECEMBER ★ ★ ★

7 Sångar i advent

Birgitta och Karl Tellebo. Kaffe med dopp. Kl. 15.00 i Karsbols skolhus.

8 Julunderhållning med Wermland Opera

Anmälan/förköp på Degerbyns handel, tel. 200 29. Kl. 16.00 på Liljenäs skola.

8 Luciafirande i Segmons Folkets hus

Luciafirande med Slotsbrons musikkår och drill. Tid: 15.00.

9 Höstaktivitet på Går'n, Nobelmiddag

10 Höstaktivitet på Går'n, Nobelmiddag åk 4-5

13 Höstaktivitet på Går'n, Luciadisco

13 Luciafest med Ingvar Carlsson, Kalle "Taijen" Forsgren, Bengt "Buskas" Olsson.

Anmälan görs till: Britta tel. 912 68 eller Lisbeth 912 93. Kl. 19.00 i Segmons Folkets hus.

15 Julkonsert i Grums kyrka

Gruvöns musikkår, sånggruppen Eternella, Grums kyrkokör. Gratis biljetter finns att hämta på pastorsexpeditionen. Tid: 15.00 och 18.00.

19 Julkonsert i Borgviks kyrka

Sångsolist Niclas Kinell. Kören Exaudi. Fri entré. Tid: 18.30.

21 "En strålande julkonsert" i Eds kyrka

Kören Accentus, Fredrik Myrén och Simon Bertilson saxofon. Kyrkporten öppnas 16.15 med servering av julfika i vapenhuset. Fri entré. Tid: 17.00.

25 - 27 Höstaktivitet på Går'n: Julpyssel,

julgodis och bakning.

31 Nyårskonsert i Grums kyrka

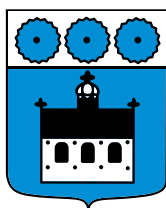
Klassisk nyårskonsert med verk av bl.a. Schubert och Händel. Fri entré. Tid: 16.00.

Tänk om fler föräldrar hjälptes åt att sätta gemensamma gränser kring alkohol.

På tanekom.nu får du fakta och tips
om tonåringar och alkohol.

Enligt undersökningen Ung i Värmland 2011 hade 20,5
procent av alla flickor och pojkar i årskurs 9 i Grums
druckit starköl, vin eller sprit minst en gång i månaden
under läsåret.

GRUMS KOMMUN

www.tanekom.nu

Statens folkhälsoinstitut i samarbete med
Grums kommun Växtriket

* Skolelevs drogvanor 2011, CAN (12 % av eleverna i åk 9 och 30 % av eleverna i gy 2 anger att föräldrar är en källa till alkohol).

www.grums.se